

Buvusioje sinagogoje atgyja senovinis sienų dekoras

Sparčiai juda į priekį Kupiškio viešosios bibliotekos, įsikūrusios buvusioje sinagogoje, rekonstravimo darbai. Šiuo metu intensyviausiai dirbama pastato viduje. Kartu su apdailininkais ir kitų sričių darbininkais čia triūsia ir restauratorių iš Kauno komanda. Pasidomėjome, kaip jiems sekasi, kokius darbus jie atlieka.

Banquolė
ALEKNIENĖ-ANDRIJAUSKĖ

Į statybos aikštę virtusį bi-

bliotekos pastatą palydėjo jos direktorius Algirdas Venckus. Šiuo metu pagrindiniai restauravimo darbai vyksta buvusioje bibliotekos parodų salėje. Čia dirbuoja restauratorės iš Kauno įmonės „Paveldo sprendimai“. Darbams vadovauja pirmos kategorijos sienų tapybos restauratorė Jurga Krilavičienė. Tačiau su ja kartu dirbo restauratorės Aistė Krilavičiūtė ir Elinga Garuolytė. Jos tapė ornamentą sienos viršutinėje dalyje. Tą kartą nebuvo dar vienos komandos narės Rūtos Nazaraitės.

Nukelta į 8 p.

Sienų tapybos restauratorė Jurga Krilavičienė papasakojo apie restauratorių grupės darbą buvusioje Kupiškio sinagogoje.

Restauruojant buvusį Kupiškio sinagogos pastatą šie ankstesnių laikų sienų tapybos fragmentai liks atidengti ir prieinami visiems čia vėl pradėsiančios veikti Viešosios bibliotekos lankytojams.

Autorės nuotraukos

Buvusioje sinagogoje atgyja senovinis sienų dekoras

Su teptuku darbuojasi sienų tapybos restauratorė Aistė Krilavičiūtė.

Restauruojami ir atkuriami buvusios sinagogos sienų dekaro ornamentai greičiausiai yra ne vėlyvesni kaip iš tarpukario laikotarpio. Taip pat yra didelė tikimybė, kad jie gali būti ir XIX a. Pasak Kupiškio viešosios bibliotekos direktoriaus Algirdo Venckaus, sinagogos pastatas daug kartų perstatytas. Tiksliai sudėtinga pasakyti jo pastatymo datą. Pagal turimus carinės Rusijos registro dokumentus, 1901 metų šio pastato statybos data yra abejotina.

Restauratorė Jurgita Krilavičienė Kupiškio viešosios bibliotekos direktoriui parodė, kokios bus restauruotos bibliotekos naradu sienės.

Atkelta iš 5 p.

„Tai pagrindinė mūsų restauratorių grupė, dirbanti čia. Kartais dar mums padeda vienas kitas kolega. Darbuojamės laikydamiesi pagrindinio restauravimo principo – išsaugoti autentišką ornamentą, jį atidengti, konservuoti ir retušuoti, o kur jis neišliko, atkurti. Tos vietos, kur atidengtas autentiškas ornamentas, bus tamsesnės, o kur atkurtas – šviesesnės. Tapybai naudojame natūralius dažus, kad būtų grįžtamasis ryšys, t. y. dažome naudodami tokią pačią technologiją, kokia buvo naudota kuriant autentišką ornamentą. Tai irgi vienas pagrindinių restauravimo principų. Atkurdami ornamentą naudojame retušavimo, taškavimo techniką, siekdami išgauti savotišką vibraciją, kad tas ornamentas atrodytų lyg senovinis. Dirbdami naudojames 2014 metais atlikto polichrominio bibliotekos sienų tyrimo informacija, taip pat ją papildėme ir savo pastebėjimais bei atradimais“, – pasakojo restauratorė. Restauratoriai bibliotekoje darbuojasi jau ketvirtas mėnuo. Visi jų darbai čia turėtų užtrukti apie pusmetį. Pasak J. Krilavičienės, sienų apačioje dar reikės išpinti

Sienų tapybos restauratorė Elinga Garulytė.

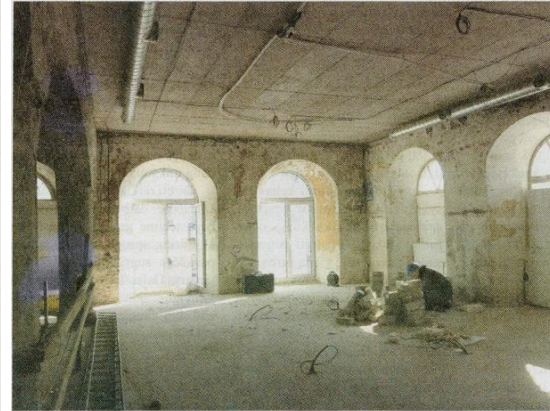
marmuro imitaciją. Šiuo metu negalės tų darbų atlikti dėl to, kad sienos dar po žiemos nepradžiūvusios. Šiuos darbus planuoja tęsti rudens pradžioje.

Restauratorė sakė, kad kai kuriose pastato vietose bus palikti atidengti įvairių laikotarpių dažymo sluoksniai. Pavyzdžiui, bus paliktas

antro aukšto salėje netoli lubų nuplytų frizo (horizontalios dekoratyvinės juostos) kvadratas. Taip pat pirmame aukšte buvusiam rabino kambariui bus konservuotas ir paliktas autentiškas rankų darbo sienos tapybos fragmentas.

J. Krilavičienė yra sienų tapybos restauravimo darbus atlikusi

Tytuvėnų vienuolyne, beveik visose Kauno bažnyčiose, ypač daug dirbo Katedroje ir Šv. Jurgio bažnyčioje. Jai teko sienų dekorą atkurti įvairiuose dvaruose. Šiuo metu ji lygiagrečiai darbuojasi atkuriant tarpukario spalvingą sienų tapybą Venclauskių namuose, kurie priklausė „Aušros“ muziejui.

Kupiškio viešosios bibliotekos (buvusio sinagogos pastato) rekonstrukcijos darbai tęsiasi. Bangulės Alekniešės-Andrijauskės nuotraukos.